

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1914.

Första kammaren.

Nr 96.

Torsdagen den 17 december.

Kammaren sammanträdde kl. 10,30 f. m.

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 76, i avseende å statsregleringen och rörande de med statsverket gemenskap ägande ämnen;

nr 95, angående förslag till lag, innefattande tillägg till 17 kap. 4 § handelsbalken; samt

nr 96, angående förslag till lag om förfogande över vissa varor vid krig eller krigsfara.

Härom justerades protokollsutdrag.

Sedan Kungl. Maj:t lätit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att innevarande dag kl. 11 f. m. infinna sig i slottskapellet samt efter förrättad gudstjänst begiva sig till rikssalen för att enligt § 36 i riksdagsordningen av Kungl. Maj:t i nåder hemförlovas, avgingo nu kl. 10,45 f. m. herr talmannen och kammarens ledamöter till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av komministern i storkyrkoförsamlingen regementspastorn A. Mörner.

Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, där jämväl andra kammaren infann sig. Herr statsrådet och chefen för civildepartementet von Sydow uppläste Kungl. Maj:ts nådiga förordnande för hans excellens herr statsministern Hammarskjöld att å Kungl. Maj:ts vägnar avsluta riksdagen. Härpå framfördes kamrarnas undersåtliga välönskningar å vardera kammarens vägnar av dess talman. Sedan riksdagsbeslutet blivit av herr statsrådet och chefen för civildepartementet uppläst, förklarade å Kungl. Maj:ts vägnar hans excellens herr statsministern riksdagen vara avslutad.

Efter det kammarens ledamöter återkommit till samlingsrummet och där intagit sina platser, framträdde herr A f z e l i u s till talmansbordet och yttrade:

Första kammarens protokoll vid senare riksdagen 1914. Nr 96.

1

Mina herrar! Så har då denna långa sommarriksdag nått sitt slut. Det mäktiga intrycket av världshändelserna omkring oss har legat även över våra förhandlingar och på mångfaldigt sätt varit bestämmande för våra beslut. Vi skola snart åter samlas på detta rum; skall världen då te sig annorlunda? Skall icke det nya årets sol gå upp i blod, skall icke förödelsen fortgå oförminskad, måhända stegrad ända till förintelsens gräns? Inför sådana frågor har även den stormodige eller sorglöse till sist intet annat svar än det enkla, trohjärtade: *Gud bevara Konung och fosterland!*

Detta tal besvarades av herr Östberg, Gustaf Fredrik, i följande ordalag:

Herr president! Det är nu rätt länge sedan riksdagen avslutade sina arbeten, men kammaren har i troget minne bevarat den utmärkta skicklighet, den fullkomliga opartiskhet och den stora vänlighet, varmed Ni fyllt Edra ansvarsfulla plikter såsom talman. Vi bedja att för detta få uttala det uppriktigaste och hjärtligaste tack. Vi äro icke så många, som samlats här; men vi veta, att vi kunna tala å alla kamraternas vägnar.

På samma gång ber jag att till Eder få frambara våra bästa välönsknningar för den stundande helgen och det nya år, som snart inträder. Det är blott en månad, till dess riksdagen ånyo sammanträder. Vi hoppas, att vi då måtte åter få möta Eder såsom talman — och jag ber att få tillägga: måtte vi då få mötas under för vårt land fredliga förhållanden och utan att behöva frukta för att Sverige skall indragas i det stora världskriget.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 12 på dagen.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.
